

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 ft. — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr helyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitőr” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltenek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyitőri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

A vallásoktatás és a mi községi iskoláink.

K.-Vásárhely, 1885. aug. 12.

Szemet hunynánk az igazság előtt, ha be nem ismernők, hogy mai társadalmi és erkölcsi állapotaink bizony nem nyugszanak egészséges, ép alapokon. Szomorú valóság, hogy hova tovább, annál nagyobb mértékben kezdik értéküket, jelentőségüket veszteni ama magasztos eszmék, melyek a régi korban annyiak keblét hevítették s oly sokakat eszményi magaslatra emeltek. Vallásosság, igazság, erkölcs, becsület, hűség ma — fájdalom! — kezdenek félre, vagy egyáltalán nem is ismert fogalmakká válni. Gyilkosság itt, öngyilkosság ott, csalás, hűtlenség ma, erkölcstelenség holnap és azután: mindig füleinkben zugnak, szemekkel látjuk, lapjainkban olvassuk. Megdöbbenünk mindannyiszor, sziveinken átfut a kétségbeesés viharja, gondolkodóba, mélyen gondolkodóba esünk. Fűrészszűk okát. Mondják és mondjuk, a hányan, annyiféleképen.

Egyik a szegénységet, a nyomort mutatja föl, mint ama hűnök büzhödt fertőjét; a másik a tudományok magasfoku előrehaladásának tulajdonítja. Legtöbben azonban a hiányos házi nevelésben, főleg az ezzel egyidejű iskolai nevelésben szeretik megmagyarázni maguknak az okot. A család nem tudja, nem érkezik a létfenntartási küzdelemtől, meg egyéb bajoktól is, az erkölcsi, vallásos nevelésnek bár elemeit becsépegtetni a gyermek szívébe; ráutal az iskolára, ez

adjon irányt a fejlődő eseménynek, ez ápolja, öntözze odaadással, buzgósággal, ez adjon neki éltető napsugárt szívének, szeretetének mélységes tüzből.

Hittünk szerint az iskola igyekezik is e nehéz feladatot megközelíteni. S mégis minduntalan csak azt hangoztatják, hogy az iskola nem teljesíti, sőt elhanyagolja a vallás-erkölcsi nevelést. Leginkább lehet e vádat hallani a felekezetek szájából, kiknek fáj, hogy hazánk törvényhozása legjelesebb fia kezdeményezése folytán a nemzet nagy többségének és az üdvös haladás minden barátjának helyeslésétől kisérve felállította a községi és állami iskolákat, melyeknek célja: a társadalomnak a szó nemes értelmében embert nevelni.

S valljuk meg őszintén, hogy van is a felekezeteknek egy kis igazuk, t. i. a fájdalomban. Az iskolát az egyház leányának szerették tudni; méltán fájhat tehát midőn látják, hogy most az állam s a község is keblére öleli s gyermekeként ápolja az iskolát. Vallásukat féltik a felekezetek — tisztelet az érdemes kivételeknek. Pedig sem az állami, sem a községi iskola el nem veszi azt. A vallás-tanítás most is a felekezetek kezében van. A vallás-erkölcsi nevelés pedig minden iskolának célját képezi. Ezt kétségbe vonni nem lehet.

S hogy ez iskolák növendékei mégis olyan kevés eredményt produkálnak e tekintetben, csodálatos. Nem szólok általánosságban, de kimondani egy percig sem habozom, hogy a felekezetek, a hit-

oktatók nem elég lelkiismeretesek, úgy gondolkozván, hogy hiábavaló, elvesztetett fáradság ez az ilyen iskoláknál. Nem habozom kijelenteni, hogy a csekély eredménynek oka másodsor a módszert teljesen nélkülöző, csupán a bemagoltatásra alapított vallásoktatás. A helyett ugyanis, hogy az elemi iskolába járó, tehát értelmileg fejletlen gyermekek lelkében vallásos kedélyvilágot igyekeznek a hitoktató teremteni s ezáltal mintegy képesíteni a vallás rendszerbe foglalt isteni örök igazságok befogadására: egészen elvont, száraz vallási tantételek bemagoltatásával, tehát kényszerrel akarjuk vallásossá nevelni a gyermeket. E rendszerrel szakítani kell, mert így a cél mindig megközelítetlen fog maradni. Mindezeket a szomorú tapasztalat mondatja velünk.

Az elmondottak teljesen ráillenek a mi községi iskolákra is. S ha különösen a katolikus vallású növendékekre vonatkoztatjuk, szomorú képet látunk szemeink előtt. A Jézus életéből, példabeszédekéből, vallásos történetekből vett elbeszélések helyett elvont vallástani tételeket tanulnak szóról szóra. A leányiskolai növendékek tudták is, de meggyőződősem, hogy egyik sem értette. A fiúiskola növendékei keveset, néhányan majdnem semmit sem tudtak. Hihetetlen s mégis úgy van, hogy van több növendék, kinek a vallástannál a hitoktató semmiféle osztályzatot sem adott, majdnem felét elbuktatta, s mi több, van nem egy tanuló, kinek egyéb

tárgyból kitűnő osztályzata van s a vallástannál elégtelen jegyet sem kapott. Mig a leányiskolai növendékek közt alig 1—2 kapott rossz osztályzatot.

Keressük e fájdalmas körülmény okát. A leányiskolában azért kielégítő az eredmény, mert oda a hitoktató az iskolába jár fel, a mint ezt a törvény is megköveteli s nem a leányok járnak le a hitoktatóhoz. A fiúiskolában azért csaknem a semmivel egyenlő az eredmény, mert a fiuknak téiben-nyárban, esőben, hóban, sárban félóránynál nagyobb távolságra, soknak jó meleg ruha nélkülözésével kell, hogy lejárjanak a hitoktatóhoz vallást tanulni. Hideg, sáros időben a szülők is nem egy esetben visszatartják gyermekeiket e kellemetlen leutaztatástól; meg az is egészen világos dolog, hogy így eléggé ellenőrizni nem lehet a pontos lejáratast

Hogy pedig ez így nem jól van, fölösleges bizonyítgatni. Gyermekeinknek vallást tanulni, vallásos oktatásban részesülniök kell. Melegen ohajtjuk azért, hogy a községi iskolaszék haladéktalanul vigye keresztül, hogy a hitoktató a fiúiskolába is maga járjon fel jövőben s ne a növendékek járjanak le hozzá; ezt az iskolaszék jogosan megkövetelheti. Szent hitünk, hogy valameddig ez így nem lesz: a vallásoktatás célját, jobb eredményt el nem érhet. Másfelől még melegebben kérjük a róm. kath. egyházat: intézkedjék valamiképen arról, hogy a hitoktató bármily csekély tisztelet-díjban részesüljön, a mint részesül a

A „Székelyföld” tárczája.

Kamilla.

(Elbeszélés.)

Irta Dobay János.

II. RÉSZ.

Egy év telt el az előbbi fejezetben leírt jelenet után. Az erdélyi hegyek közé vezetőjük olvasóinkat, hogy ott ismét felvegyük eseményeink fonalát.

K. várostól egy óra járásnyira, pompás fenyő-erdővel borított hegyhát lábainál, egy csinos urasági lak fekszik. A barátságos kinézésű új épületet minden oldalról magas fenyők veszik körül, melyeknek haragos zöld koronája majdnem egészen elfedi a falakat és födelet s csak a magasra nyúló torony uralja a környezetet. A kastély oly barátságos, oly hívogató s a vasárnapos körülvett kert oly kedves, oly üde, s általában az egész környezet oly regényes, hogy az embernek önkéntelenül azon gondolat jut eszébe, hogy mily boldogság lehet e paradicsomban lakni. S csakugyan boldog emberek lakták is e kastélyt.

Öz. Felszeginének semmi sem hiányzott a boldogságból. Volt két gyermeke, kiket imádozott, s volt elég vagyona, hogy az élet minden kényelmét megszerezhesse magának

és gyermekeinek. Leánya Irma már 18 éves, fia meg, Kálmán, éppen most töltötte be 24-ik évét s a napokban tért vissza, mint teljesen bevégezett ember, külföldi utjáról.

A kastélyban, különösen mióta Kálmán visszatért, vig élet uralkodott. Egy vendégszerető háziasszony, egy férjhez adandó szép leány s egy mulatni vágyó vidor gavallér és cimborák sok vendéget csalt a kastélyba. A vidék előkelő családai heteket töltöttek a vendégszerető háznál. Kálmán kifogyhatatlan jó kedve naponként új meg új mulatságokat teremtett; hangversenyeket rögtönöztek, kirándulásokat tettek a szomszéd erdőkbe. A ki e kastélyba mint vendég betette a lábát, alig tudott onnan távozni.

Egy esős júliusi napon a kastély női vendégei a nagy szalonba menekültek az esős idő unalmá elől. Az urak kora reggel vadászni mentek a közeli erdőkbe. A társaság csoportokra oszolva beszélgetett; azonban Trézsi néni, a ház egyik érdemes vendége, az ő nyelvénél csodálatra méltó szaporaságával most is, mint mindig, rövid idő alatt kivívta, hogy csak az ő szájára beszélhessen s minden fül csak őt hallgassa. A mint Trézsi néni a beszédközlésben mindinkább nekihevílt s beszéde mind hangosabbá vált, a csoportok felé közeledtek s néhány perc alatt az egész társaság körülte csoportosult, áhitatos

figyelemmel hallgatván az ő előadását, melyről mindenki tudta, hogy fele sem igaz, de azért szívesen meghallgatták, mert Trézsi néni élő krónikája volt a vidéki eseményeknek s mindig tudott valami újat, meglepőt mondani.

— Tehát, lelkeim, — folytatta Trézsi néni megkezdett beszédét — ezelőtt 5 hóval egy éjszaka azt álmodám, hogy Bozókinné — no, tudjátok, az én nagyságos unokahugom, no persze, mai napság mindenki megnagyságotatja magát, a ki egy kissé felkaphat az ugorkafára, ő pedig ugyancsak felkapott — az én kedves nagyságos Bozókinné uram öcsém addig furt, faragott, építettett állami hidakat, a mik jők voltak addig, mig az első vizáradás el nem vitte őket, addig hordatta az utakra a kavicsot, addig szállított, vállalkozott, mig egy napon nagyságos ur lett belőle. Ez különben az ő baja. Én azért szerettem őt is, meg Olga öcsémasszonyt is... Hát, lelkeim, hogyne ijedtem volna meg, midőn azt álmodám, hogy egy rémitő nagy gólya szállt házukra, mely folytonosan kepel s még bottal sem lehet elverni? Ott baj van, nagy baj van a háznál — gondolom magamban, a mint reggel felébredék — s ha baj van, azt nekem tudnom kell, okvetlenül tudnom kell. Elővettem kártyáimat s csakugyan a makk ász mindig a piros asszony mellé ke-

rült. De már ennek fele sem tréfa. Bizonyosan az az ostoba Károly csinált ismét valami bolondságot. Ennek a fiúnak különben soha sem volt elég esze. Hiában nagyságos az ember, ha rossz gyermekkel veri meg az Isten. Nekem sohasem volt gyermekem, az én boldogult Tamással sokat busultam rajta; de ha lett volna, Isten bizony kitekertem volna a nyakát, ha csak egy porcozikája hasonlít is ehhez a jó madár Károlyhoz. Milyen már, uram Isten, az a másik gyermek, a kis Mari! Egy kissé ostoba, egy kissé makaos s egy kissé engedetlen, de azért valóságos angyal. Szóval egy különös familia; de azért én szerettem őket.

E pillanatban Kálmán lépett a terembe. — Epen most tértünk vissza a vadászatról, — szólt vidoran — s én a többieket megelőzve, siettem, hogy első legyek, ki mai kalandunkat elbeszéljem.

— Kaland! miféle kaland? — kiálta Trézsi néni égő kíváncsisággal. — Beszélj, édes öcsém, szaporán. Rablókkal találkozottok, ugy-e? Mondtam, mindig mondtam, hogy a mai világban annyi a hajdu és a katona, hogy minden bokor mellé jutna egy-egy őr s az ember mégsem érezheti magát egy percig sem biztonságban. A multkor is csak egy éjjel 10 drága pulykafiumat emelték el valami jó madarak; az Isten még koporsójukban se

ref. hitoktató a ref. egyház részéről. Ha az egyháznak nincs módjában, folyamodjék más eszközökhöz: kirováshoz, vagy mi még célszerűbb: kérjen erre segítyt a püspök urtól, a ki bizonyára szívesebben megadja, mintsem tovább is elnézné, hogy a vallásoktatás e helyen oly csekély sikert hozzon.

Igy tán megoldható lesz a községi iskolai kath. vallásu tanulók vallásoktatásának égető, halasztást nem szenvedő kérdése. Mi, hogy még a beálló iskolai évre bekövetkezzék, szívünkbenől o hajtjuk.

Egy katolikus.

Néhány adat az egészségtan köréből.

(Folytatás.)

Ma már a mesterséges tápláléknak nagyon sok neme van használatban, melyeknek cél-szerűen alkalmazhatósága részint azok anyagától, de nagy mértékben azok beadási módjától is függ.

E sokféle táplálék közül könnyen kaphatósága és olcsóságánál fogva legelterjedtebb a közönséges tehéntej. Ez, ha jól táplált tehénből származik, ámbár zsir- és sajtany tartalmának az anyatejtől kevésbé feloldhatósága, megemészthetősége és kevesebb czukortartalmánál fogva különbözik is, a kis gyermeknek az első három hónap alatt vízzel oly módon vegyítve, hogy a vegyítéknek kétharmada, később fele legyen előbb főlforralt víz, egyszersmind egy liter ily elegyhez mintegy 30 gramm czukrot is számítva, de tisztán csak az 5-ik, 6-ik hónapon kezdve: minden aggodalom nélkül adható. Csak megjegyzendő, hogy minden körülmény között, de, főleg, ha a táplálás akár gummis, akár más szerkezetű szópóka által történik, a legnagyobb gond fordítandó a tisztaságra. Mert, ha e különféle szerkezetű szópó-edényeket folytonosan tisztán nem tartják, az azokra ráakodott felmaradék és mocskok következtében a később beléjük töltött tej könnyen megsavanyodik vagy keseredik, s ha a kis gyermekek ilyenekkel táplálkoznak, folytonosan hasfájásban szenvednek, s mint nem egyszer megtörtént, el is halnak.

Kitűnő orvosok állítása szerint az anyatejhez legközelebb áll a szamár- és ló-tej, melyek tehát rendesen használva, az anyatejjel nem táplálható kisdednek a legcélszerűbb táplálékai lennének minden egyéb anyaggal való vegyítés nélkül is; de az a baj, hogy ez állatok teje a mi életviszonyaink között nálunk nagyon nehezen szerezhető be.

A sok mindenféle pép és kása, mint a me-

lyeket a kis gyermeknek még nagyon kis mennyiségben létező szájbéli és hasnyála kellően feloldani nem képes, minek következtében azok a kicsinyek gyomrát mint valami enyv szokták megfektetni és ez által különféle gyomorbetegségeket, gyakran az annyira veszélyes mell- vagy hát-puosságban, hátgerincz-meggörbülésben vagy épen halálban is végződő angol-kört is okozni: a három hónaposnál kisebb gyermeknek nem való. A nagy emberek által élvezni szokott nehezebben emészthető ételek, mint p. o. sajt, különféle husok stb. annál kevésbé.

A sokféle mesterséges táplálék közül még csak a süritett tejet említem meg, melyet a helyvezetési gyárakban készítenek legkötényben, s hasznosságánál fogva a t. olvasók figyelmébe ajánlani kötelességemnek tartom.

Kis gyermekeknek kávé, thea, annyival inkább bor vagy más szeszes ital, mint azoknak nem való hevítő szerek, nagyon ártalmasak.

A csecsemők a felnőtteknél gyakrabban szoktak betegek lenni és pedig a legtöbb-ször gyomorbetegségben, mit gyakran okozhat hűlés is, de a legtöbb esetben a rendetlen táplálás és pedig nem csak azoknál, a kiket egy vagy más okból mesterségesen táplálnak, hanem akárhányszor az édesanyjai em-lővel tápláltaknál is. A legtöbb anya ugyanis gyermeke iránt való nagy szeretetében, mi-helyt kisdede sir, azt híven, hogy bizonyosan ehetnék, vagy néha talán mert azt a legkényelmesebb módnak találja, veszi fel és szoptatja meg. Persze megtörténik, hogy némelykor az volt a baj, de akár hány esetben nem, hanem vagy az, hogy sértette a testét valami a pólyába beszorult szűrés tárgy, vagy pedig nagyon csipste szegényké-nek gyenge bőrét az általa megnedvesített gyermekruha, a milyenben — nagyon meg-gondolatlanul — a megnedvesedés után akárhányszor kisdedet néha még egy félnapig vagy tovább is benne hagynak. Pedig a kis gyermekeknek a táplálékkal hasonló fontos-sága a tisztaság; azért szükséges őket min-den ily esetben azonnal tiszta száraz ruhába áttenni, a mellett pedig, a mit minden anya tud, az élet első korában gyakran fürösztetni. Csak az a kár, hogy a gyermekek egészsé-ges fejlődésére annyira szükséges fürösztés azok haladó korával a legtöbb — főleg sze-gényebb — családnál annyira kimegy divat-ból, hogy a 3—10 éves gyermekeket néha egy hosszú télen csak egyszer vagy kétszer, némely helyett pedig egyetlen egyszer sem fürösztik meg; pedig hetenkint vagy bár két hétben egyszer, okvetlen szükséges volna.

(Folytatása következik.)

Demeter Róbert.

adjon pihenést. Meg is mondtam annak a málészájú alispánnak, hogy jobban őriztet-hetné a szegény özvegy asszonyok vagyónát. No hát, édes öcsém, beszélj szaporán, mert égek a kíváncsiságtól.

— Nem addig van a! — kiáltá Kálmán vidámon — előbb Trézsi néni mondja el, a mit elkezdett s azután majd én is elmondom a magamét.

— Halljuk Trézsi néni! — zugák uni sono a hölgyek és urak, kik épen e pillanat-ban léptek a terembe.

— No, nem bánom, lelkeim — kezdé Trézsi néni. — De hát hol is hagytam el? ... No igen ... tehát egy éjjel azt álmodám, hogy ...

— Baj van a nagyságos öcsémasszony há-zánál; eddig haladott volt Trézsi néni — szölt közbe egy csintalan arcú leánya.

— A gyermek neve: hallgass. Ne kutyogj bele, öcsém, a nagyok beszédébe — szölt oda Trézsi néni. — Tehát igen, most már emlékszem. Nem tudtam semmikép kiverni fejemből, hogy az én nagyságos rokonaimmal va-lami baj van. Mit tegyek? ... Befogattam s két nap alatt ott valék.

— És a gólya ott volt a házon? — kérde egy dévaj hang.

— Bolond vagy, öcsém. Gólya nem volt, de megvolt a baj. Képzeltétek csak, édes lel-

keim, az én kötözni való bolond nagyságos Bozóki öcsém fejébe vette, hogy ő guver-nántot hozat a mellé a majom leánya mellé. Mintha bizony kellene is egy kavics-szállító leányának guvernant! No bizony, a mai vi-lágban klavir meg francia szó nélkül nem is leány a leány! Valóságos papagályokat csinálnak a gyermekekből. Látjátok, lelkeim, engem nem nevelt semmiféle guvernant, de azért tudok mégis mindent. Szép is voltam, jó is voltam s csak amugy bolondult utánam a fiatalság. 16 éves koromban már asszony valék, s tudom, hogy az én Istenben boldo-gult Tamásom még a mennyországban is en-gem emleget.

— Szegény jó Tamás bácsi! beh kár is volt ily korán itt hagynia ezt a szép világot! — sohajtott Kálmán rettentő komolysággal.

— Kár volt biz érte! — sohajtott vissza Trézsi néni. — Az igaz, hogy lágy, te pe-lák ember volt s a világon semmire sem lehetett használni; de jó ember volt, mint egy darab kenyér. Sajnálni is fogom, a mig élek ... De hol is hagytam el? ... No igen ... Ha láttátok volna, lelkeim, milyen felfordult világ volt az én nagyságos öcsém házá-nál! Bozóki dult, fult, mint egy vadállat; Olga sirt, a kis Mari pityergett; hosszú időbe ke-rült, mig ki tudtam belőlük venni, hogy mi fekszik a begyükben. Képzeltétek, lelkeim:

Az 1867-ik évben alakult s 1885-ik évi márcz. hó 4-én újra szervezkedett 1848-beli honvédek csikmegyei honvéd-egyletének módosított

alapszabályai.

(Vége.)

XI. §.

Igazolás kellékei:

1. Az igazolandó főtiszt kinek dandárában, zászlóaljában, századában mintegy mennyi ideig szolgált, lehetőleg kinevezési okmány, a kinevezést hozó hirlap, áthelyezési rendelet, vagy ilyenek nem létében legalább két már igazolt honvéd tisztárs bizonyítványa, a rang és szolgálati idő megjelölésével.

2. Az igazolandó altiszt és közhonvéd kinek zászlóaljában, századában szolgált, ki volt utóbbi parancsnoka, hadnagya, tüzér-parancsnoka, esetleg őrmestere? ezek valamelyikétől bizonyítvány, vagy ha ilyenek-től azt eszközölni nem lehetne, legalább is két már igazolt honvéd társától a honvédsé-get igazoló s az illető községi előljáróság által is láttamozott bizonyítvány.

3. Ha az igazolandó önkéntes honvéd zászlóaljbán szolgált, beavatási vagy fején-kénti könyvének előmutatása, legalább is századosának vagy hadnagyanak és esetleg tüzérparancsnokának megnevezése, egy-két csatának felemlítése, melyben részt vett, a fent említett okmányok hiányában két már igazolt honvéd társának az illető előljáróság által is láttamozott azon bizonyítványa, mely honvédséget igazolja.

4. Az ezen §. 1., 2., 3. tételeiben foglalt igazolási kellékek nélkül is azon esetre, ha a honvéd-egylet tisztikarának, illetőleg vá-lasztmányának az igazolandó főtiszt, altiszt, közhonvéd honvéd-azonosságáról közvetlen tudomása van, az igazolvány ilyeneknek is kiszolgáltatható.

XII. §.

Kérelem kellékei:

- a) a kérelmező honvéd honvéd-azonossá-gát kiténtető igazolvány;
- b) életkorát igazoló lelkészi;
- c) szegénységéről szóló előljárósági, eset-leg telekkönyvi vagy adó-kimutatási, és végre
- d) munkaképtelenségét tanusító orvosi bi-zonyítványok, ez utóbbiban különösen ki-emelendő: ha vajjon a kérelmező a munka-képtelenségét előidéző testi bajokat vala-mely csata alkalmával vagy azután kap-hatta-e?

Az elhalt honvédek özvegyeire nézve:

- e) esketési, lelkészi bizonyítvány arra nézve, hogy a meghalt honvéddel 1848—9. évben közös és törvényes háztartásban éltek, továbbá szegénységéről előljárósági és munkaképtelenségéről orvosi bizonyítvány.

XIII. §.

A választmány tanácskozásai közben fel-merült kérdésekben abszolút többséggel ha-

tároz, s hogy határozat. képes legyen, a megjelent tisztviselőknél kívül 5 tag jelen-léte megkívántatik; a vitássá vált s eldön-tendő határozat fölállással vagy névszerinti titkos szavazással döntetik el.

XIV. §.

A választmány elutasító, tagadó határo-zata ellen a meg nem elégedő félnek az éven-ként tartandó általános honvéd-egyleti nagy-gyűléshez folyamodhatni jogában áll, a hol ez, mint az egylet legfőbb foruma, a felett határoz.

XV. §.

Minden, a honvéd-igazolvány kiadásért és segélyezésért beadandó kérvények és az ezekre vonatkozó bizonyítványok és bármi-nemű adatok, szegényi ügyhöz tartozván, bélyegmentesek.

XVI. §.

Mindazon igazolt honvédek, kik a 65 évet betöltötték, ez idő szerint rokkantaknak te-kintetnek.

XVII. §.

A honvédsegélyezési ügy csak is az 1848 — 9-beli honvédek s ezeknek hátrahagyott özvegyeire lévén befolyással, az sem árvák-ra, sem más oldalrokonságra ki nem terjed.

XVIII. §.

A honvédsegélyezésre vonatkozó bejelen-tések, kérvények, levelezések, egyáltalában az egyletet vagy tagjait érdeklő minden-ne-mű megkeresések a csikmegyei honvéd-egylet időnkénti elnökének névszerint adandó be, illetőleg küldendő meg.

XIX. §.

Az országos központi honvéd-választmány által évenként tartandó nagygyűlésekeni képviseltetésére az egylet kebeléből 1, eset-leg 2 tagot a nagygyűlésen választ, azonban rendkívüli esetekben a választást a választ-mány is eszközölheti az évi nagygyűlésnek jóváhagyása reményében; az ily képviselte-tetést Budapesten lakó honvéd tagtársunk valamelyike megbízásával is lehet mege-teni, mi végett az ilyeneknek részére külön megbízó levél adandó.

XX. §.

Tekintettel arra, hogy az egylet érdeké-ben többenmű levelezések és megkeresések fordulhatnak elő, de különösen tekintettel arra, hogy az igazolványér: folyamodóknak hiteles igazolvány szolgáltatandó ki, az egy-let e köriratu „1848-beli honvédek csikme-gyei honvéd-egylete” pecsétet fogja hasz-nálni.

XXI. §.

Ha az egylet előre nem látható valami- ok miatt megszűnnék, az akkor netán birto-kában levő pénzbeli vagy másnemű vagyon-a feletti intézkedését a végrehajtás foganato-sítása előtt, az aziránti felsőbb határozat

A vallás értéke.

Irta: Székely Málvina.

„X. előkelő városi hivatalnok családját súlyos csapás érte; 19 éves viruló leánya, Róza, folyó hó 14-én ismeretlen okból szíven lötte magát.”

„E hó 15-én B. helységnél a Marosból ifju férfi hulláját fogták ki. A megejtett vizsgá-lat kideríté, hogy halálának oka öngyilkos-ság volt. Zsebében talált tárczájának tartal-ma szerint neve D. K. Tettének oka isme-retlen.”

„F. hó 22-én Z. 66 éves magánzót *utczai 10. sz. lakásában, hol 6 év óta magánosan lakott, halva találták. A vizsgálat megállapi-totta, hogy morfummal mérgezte meg ma-gát. Iratai közt semmi sincs, mi szomorú tet-tének okáról felvilágosítást nyújthatna.”

Napilapjainkban mindennap olvasunk tö-megesen ilyen s ezeknél is külön öngyilkossági híreket, melyek nagyrészt okolatla-nok, vagy egy-egy esetben életunalom kö-vetkezményei. Miben rejlik az ok? Divat mai nap az öngyilkosság? Vagy beteges áb-rándok vezetnek a halandó kezét arra, hogy önelétére törjön?

Szomorú jelenség, s oly nagy mérvben mutatkozik, hogy önkéntelenül is gondolko-zóba esik az ember és igyekszik az okot vala-

véggett a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjeszteni tartozik.

XXII. §.

Ha az egylet ezen szabályokban meghatározott czélt és eljárás illetőleg hatáskörét meg nem tartaná, a mennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyleti tagok érdeke veszélyeztetve látszanék, a magas kormány által felfüggesztethetik, s a netáni felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlathatják, vagy esetleg az alapszabályok pontos megtartására különbeni felosztás terhe alatt köteleztethetik.

Kelt a csikmegyei honvéd-egylet gyűlésének Csik Szeredában, 1885. márczius 4-én tartott ülésében hozott határozata alapján.

Fodor Ignác s. k., Benedek István s. k.,
elnök. titkár.

28216. sz.

VII.

Látta a m. kir. belügyminiszter.

Budapesten, 1885. június hó 24-én.

A miniszter helyett:

Beniczky,
államtitkár.

Tanügy.

Értesítés.

I. A székelyudvarhelyi állami főreáliskolában a jövő iskolai év szept. hó 3-án nyitattik meg; a tanulók az intézetbe a megelőző két napon vétetnek fel. A középiskolai rendtartás értelmében: „A középiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9 évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény keresztlevél, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. Tizenkét évnél idősebb fiu fölvétele fölött a tanártestület határoz. Ismereteinek mértékére nézve megkövetelendő, hogy a népiskola negyedik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon; ez ismereteit külön felvételi vizsgálatallal igazolja.”

A fölvétel idejét a nagyméltóságú vallás-és közoktatási miniszter ez évi 735. sz. rendeletével következőleg szabályozta: „Ha valamely tanuló a rendtartás 2-ik pontjában megállapított beiratkozási idő után kéri magát fölvételni: fölvétele iránt a beiratási idő utolsó napjától számítva 8 napig a késedelem indokainak tekintetbevétele mellett az intézeti igazgató határoz.

Ha pedig a fölvétel iránti jelentkezés a beiratási határnaptól számítva egy hét után, de két hétnél nem későbbben történik, a fölvételre az engedélyt a tank. főigazgató adja meg alapos indokolás nyomán. Minden később jövő tanuló kérelmével utólagos fölvé-

miképen fölfedezni. S hol? A társadalomban; mert mindenestre itt kell azt keresnünk és tán meg is lelhetjük a kornak tulreális irányában, mely társadalmunknak csaknem mindenik rétegét urálja. Általánossá kezd lenni, hogy: „Ábrándozás az élet megrontója.” Mi következik ebből? Az, hogy a neveléssel arra céloznak, hogy az ifju lélekkel korán megismertessék — legalább elbeszélés által — az élet keserveit, de a „józan gondolkozók” szerint: minden szerencsétlenség kutfejét, az idealizmust, elfojtván, annak helyét a realizmus rideg elveivel töltsek be. Szorgalmasan üldözik szóval, gunynyal, kinevetéssel, a fásult és eldurvult lélek minden fegyverével az ifjuság eszményeit, szép ábrándjait, és minden törekvésüket az előrelátó gyöngédség szavaival okolják: hogy az élet ugy is más, és jobb most csalódní, mint később.

Ha az életet fához hasonlítjuk, az idealizmus annak lombjait képezi, s nem mondom, hogy nincs az ifju ábrándjaiban gyakran tulvitt rajongás, egészségtelen képzelődés, mint van a fának zöld lombjain kívül fattyuhajtása; de az emberek nem ugy tesznek, mint a gondos kertész, hogy csak ezen ártalmas hajtások ellen fordítsák késüket s azokat is óvatosan messsék le, hanem fattyuhajtásnak nézik az életre szükséges zöld lombokat is, durván fosztják meg az ifju növényt nemcsak disztől, hanem életerejétől is.

tel engedélyezése iránt a főmélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz utasítandó.”

Az ismétlő- és felvételi vizsgálatok a beiratás napjain tartatnak. Egyébiránt a felvételt a mult évi iskolai bizonyítványok alapján történik. Ismétlő-vizsgálatra kizárólag azok állhatnak, a kiknek csak egy tárgyból van elégtelen osztályzatuk. Az előkészítő osztályba a tanulók vizsgálat alapján vétetnek föl az elemi és népiskolákból.

Díjak. Az előkészítő osztályba való felvétel s benne a tanítás teljesen díjtalan. A reáliskola osztályába lépők egyszer mindenkorra 2 frt 10 kr beiratási díjat fizetnek s ezenfelül 1 frtot a „Tanulók könyvtára” számára s 50 krt nyomtatványokra. A „tandij” egész évre 18 frt, mely két részletben fél-évenként előre fizetendő be. A szegénysorsu tanulók, ha kellő magaviseletet s a tanulásban jó igyekezetet tanusítanak, kérelem folytán a nm. kormánytól „tandijmentességet” nyernek, melyre mindaddig számot tarthatnak, mig ugyanilyen tanulói minőségükben megmaradnak. A mult iskolai évben a „tandij” minden illetékes kérelmezőnek elengedtetett.

Hogy intézeteink egyes növendékeinek, a kik esetleg oly pályára kívánának lépni, melyen a latin nyelv ismeretére szükségük van, alkalmuk legyen e nyelv megtanulására: a nagym. vallás- és közoktatási miniszter 1881. évi 12525. sz. intézménye folytán reáliskolánknál az 1885—6. iskolai évben is két rendbeli latinnyelvi tanfolyam nyitattik meg, egy a haladó, más a kezdő önként vállalkozó tanulók számára, heti 2—2 órával. Ezen ingyenes tanfolyamot a tanárkarnak latinnyelvtanításra képesített tagjai fogják vezetni.

A szülők megkeresésére, kik gyermekeiket az intézetbe szándékoznak adni, az igazgatóság szívesen ad tüzetesebb értesítéseket s jelesen utbaigazításokat tanulók tisztességes teljes ellátására (havonként 15—18 frtért) vállalkozó családok iránt.

(Vége következik.)

Különfélék.

— Az uralkodópárt Gasteinban a német császár a közönség zajos lelkesedése közt fogadta e hó 6-án. Királyunk és a német császár érzelmei perczekig tartó ölekezésben nyilvánultak. Erzsébet királynét meglepte Gastein szépsége és a gasteinai lelkes, megható fogadása. Este fényesen kivilágított a város, s szépen sikerült a királyi pár névének összeállítására 6000 lampionból a hegy ormán. E találkozásnak különben politikai fontossága nincs.

— Császártalálkozás lesz Kremsierben, a hova uralkodónk látogatására az orosz császár e hóban fog megérkezni. Ferencz József ki-

Az ifju, mint serdülni kezd, gondolkozni, lelkesülni tanul; eszméknek vagy eszményeknek ohajt élni. és környezetében nem hall mást, csak azt, hogy rosszak az emberek, rideg az élet, önzés vezérli a társadalom tagjait s nem a közös előmozdítására czélzó törekvés; nem kell bizni senkiben, semmi- ben; s a ki csalódní nem akar, legjobban teszi, ha nem remél és nem hiszen; és ezzel meg van semmisítve lelkében az a derült életnézet, mely csak az ifjuságuk sajátja, mely minden jóra vezérelné, lelkesitené s melynek segítségével a keserőségekben is megtalálná a megnyugvást, a vigasztalást.

És az ifju, mielőtt ismerné az életet, boldogtalannak érzi magát, mint sivatag áll az élet képezetében, s felmerül lelke előtt e kérdés: miért éljek? És ha e kérdéshez jutott már, ha eltompult látása nem veszi észre többé a teremtés magasatos czélját s e czél elérésére szolgáló nemes eszközöket, ha szellemének szárnyai megcsontkíttattak s elveszték az erőt, hogy azon magasabb állaspontra emeljék a lelket, melyről mindezeket beláthassa, biztosak lehetünk, hogy nincs kedve többé az élethez.

(Folyt. köv.)

rály e hó 19-én Schönbrunnba érkezik s innen megy Kremsierbe. A fogadtatásra nagy előkészületeket tesznek.

— Kiténtetés. Király Ö Felsége Elischer Józsefnek, a nagyszebeni tankerület kir. főigazgatójának, a tanügy fejlesztése körül kifejtett érdemei elismeréséül a királyi táncoszi czimet díjmentesen adományozta. Méltó kiténtetése ez a derék főigazgatónak, ki tankerületében rövid ittléte óta tanusított ügyérdekeltségével, tapintatos modorával oly élénk rokonszenvre tett szert.

— Dálnokban aug. 6-ától kezdve m. kir. postahivatal állítottatott fel, melynek kézbesítési kerületét Dálnok, Márkosfalva, Mátisfalva és Albis képezik.

— Az ezredéves nemzeti ünnepély (millenium) alkalmára felállítani szándékolt „szabadság-szobor” alapjára gyűjtő bizottság jelentéséből sajnálattal látjuk, hogy ama városok között, melyek adakozásra, gyűjtésre fel lettek ugyan szólítva, de ez ideig semmit sem tettek, Kézdi-Vásárhely városa is ott szerepel, nem nagy dicsőségünkre. Megszoktuk már, hogy nincsen köz- és nemzeti czél, melyre városunk derék lakossága áldozni egyszer is elmulasztotta volna; azt is hisszük, hogy e czélból a városi előjáróság megkerestetett, de a megkeresés — bizonyára nem szándékosan, hanem tévedésből — figyelmen, előterjesztésen kívül maradt. Épen azért városunk régi multjához méltó jó hírnevének megőrzése tekintetéből szeretettel kérjük ügybuzgó polgármesterünket, hogy e nemzeti kérdésben küldött felhívás érdekében szükséges intézkedéseket megtenni sziveskedjék.

— Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület hétfőn választmányi ülést tartott, melyen a közgyűlés napjaul végleg megállapított aug. 30. és 31. napja. Tárgyalás alá került a brassói fiók-választmány több indítványa, melyek közül az, hogy Brassóban felállítandó 2 óvoda költségeihez a kultur-egylet járuljon hozzá, a közgyűlés elé ajánlattal fog beterjesztetni. Legújabbán Bauszner Guidó, a szent-ágothai kerület szász képviselője lett az egylet alapító-tagjává, a ki egyszersmind egy választóihoz intézett nyílt levélben azon nézetének ad kifejezést, hogy a szászok érdekeinek azonosoknak kell lennie a magyarokéival, a kultur-egylet czélja meg épen olyan, melyet a szászoknak is szívvel-lélekkel pártolniok kell, mert csak addig él a szász nemzet is, mig Magyarország áll. A derék szász képviselő hazafias tette méltó elismeréssel találkozik lapjainban.

— Francia vendégeink a kiállításon. A kiállításra meghívott francia vendégeink, szám szerint 38-an, aug. 9-én érkeztek meg Szobbra, hol nagy tömegű várakozó nép lelkes éljenzéssel fogadta a vendégeket, kik mindnyájan a legjobb hangulatban fogadták az üdvözlöket. A csinosan feldisztatott szobbi állomásról kevés idő múlva a duna-gőzhajózási társaság gőzhajójára ültek s a néző néptömeg zajos üdvözléssel indultak el Budapestre. Budapestre, hol órákkal előbb már beláthatatlan néptömeg lepte be a Duna fellobogózott partját, reggel 9 órakor érkeztek meg. A mint a gőzhajó megállott a kedves vendégekkel, perczekig tartó dörgő éljenkiáltástól hangzott vissza a Duna partja. Alig akart szünni a lelkes örömmülvánítás, mikor a kiszálló vendégek diszes csoportja elé Pulszky Ferencz járult s az írói és művészi kör nevében gyönyörű beszédben üdvözölte a vendégeket, biztosítva őket a magyarok forró rokonszenvéről. Beszédét, valamint Lesseps köszönetét, melyben hangoztatta Magyarországot és Franciaországot testvériesülést, folyton éljenzésekkal szakította meg a diszes közönség. Gerlóczy alpolgármester beszéde után, ki a főváros nevében üdvözölte a francziákat, mindnyájan kocsikra ültek s dörgő éljenzés között készen álló lakásaira hajtottak. Dél előtt 11 órakor kedélyes villásreggeli volt a magyar írók és művészek körében. Innen a kiállításához hajtottak fel. Matlekovics üdvözölte őket, s körutjukat a marseillaise hangjainál megkezdtek. Ötkor diszlakoma volt, melyen a főváros színe-java részt vett. Számos felköszöntőt mondtak a magyar, franczia nem-

zetre. Különösen a Lesseps s Jókai toasztjai nagy hatást keltettek. Este a budai színpárkban a „Vörös sipkát” adták elő Blahánéval, kit a vendégek zajos ovációkkal tüntettek ki. A közönség a vendégeket mindegyik lelkes tünetéssel fogadta. 10-én megtekintették az országos minta-pinczét, hol villásreggeli volt. A pincze berendezése teljes elismerésüket vívta ki. Ezután a kiállítás megtekintésére mentek.

— Lónyai Gábor, a nagy korszak egyik hőse, a dicső kezdeményezők egyik előkelő alakja, mult pénteken 80 éves korában elhunyt. 60 évig szolgálta a közpályát. Hivatalait csak kezdő ifjuságában viselt s később 1848-ban a Batthyány-miniszteriumban. — 1835-től fogva 1875-ig folytonosan tagja volt a parlamentnek. A politikában nem volt vezér-alak, de vezéreitül a nemzet legjobbjait választá, s ezek között népszerűvé, befolyásossá vált. Nagy Pál, Bezerédy, Palóczy, Bónis, Szentiványi, Klauzál, Szentkirályi Mór voltak méltó társai, kiknek bölcsessége, higgadtsága, lángoló hazaszeretete nélkül Széchenyi, Kossuth, Deák nem tudtak volna Béccsel a 30-as és 40-es években megküzdeni, s a magyar közszellemet és alkotmányt nem tudták volna oda fejleszteni, hová fejlesztették. Lónyai neve a jótékony-ság s közgazdaság terén is ismeretes volt, életének legtöbb éveit különösen a gazdaság emelésének szentelte. Vele egyike dönt ki zajtalanul, csendesen, de áldásosan működő jelesseinknek. Temetésé hozzá méltó fénynyel s meleg részvétellel ment végbe aug. 10-én Deregnyn.

— Grant tábornok holtteste, kiről lapunk egyik mult számában emlékeztünk meg, mint New-Yorkból táviratozzák, aug. 6-án érkezett oda nagy katonai kísérettel; harangok zugása és az ágyuk dörgése között megszámlálhatlan néptömeg sorfalain át vittek a new-yorki városházára, a honnan szombaton, aug. 8-án volt temetése a Central-Parkba. Temetése óriási részvétel mellett ment végbe, minőt New-York mostanában nem látott. A menet 6 angol mértföld hosszú volt, ott volt az államok alelnöke, a kormány teljes számban, a katonaság, az összes állami főhivatalok képviselői; az üzletek egész nap zárva voltak. Egy szóval a végtisztesség méltó volt a nagy férfiu érdemeihez, melyet hazája érdekében tett munkásságával életében kinyert.

— (Beküldetett.) A kézdívásárhelyi polgári lövészegylet tudvalevőleg már 2 éve mult, hogy egy nagygyűlésben újra alakult, s azóta semmi életjelt nem adott magáról. Ohajtánók, ha az igen tisztelt elnökség is ugy látná jónak, hogy mig az idő engedi, addig intézkedés történjék az egyesület fölébresztése érdekében, vagy ha ez nem lenne lehetséges, az esetben a felosztástól mondaná ki s alapjának hovaforrásáról gondoskodják. Milyen jól fogna pl. az egylet heverő pénze — a felosztás esetén — a casinónak!

— A kézdí-orbai r. k. tanítóegyesület Kantában aug. 6-án tartott gyűlésében az országos katolikus tanítói segélyalap kezelőbizottságának aug. 24-én Budapesten tartandó gyűlésére képviselőül Györbíró Ignác szentkatolnai tanítót választotta meg.

— A Kézdi-Vásárhely város tulajdonát képező „Városliget”-ben felállított zuhanyfürdő érdekében szívesen kérjük az igen tisztelt városi előjáróságot, hogy intézkedjék jövőre nézve, miszerint a város szolgáltatában álló rendőrök a fürdeni ohajtó közönség iránt legyenek annyira kötelességtudással, hogy ne tolatkodjanak addig a fürdőszobákba, mig fürdeni akaró uri egyének vannak a fürdőnél, a kik kénytelenek a szolgálak miatt óráhosszig várakozni, a mint ez a napokban is megtörtént.

— Kézdi-Vásárhelyt a napokban egy esendes, urias öltözetű örült ifju ejtette rettegésbe a néket. Az a hir szárnyalt róla, hogy több nőnek a mellét leharapta volna, esupa örülesi mániából. Mint halljuk, Peiellé Istvánnak hívják, marosvásárhelyi származásu, kereskedő, kit hatósági uton köröztetnek is. Ittléte alatt, tudomásunk szerint, komolyan senkit sem bántott meg.

— **Vetjük a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó-tanoda értesítőjét** az 1884—85-ik tanévről, Benke István igazgató-tanár ügyes és tapintatos szerkesztésében. Bevezető czikk: A Székely Mikó-kollegium 25 éves történeti vázlatra 1850—1884, melyet az igazgató állított össze a collegium irattári adataiból. Ezt követi az igazgató iskolai élet megnyitó beszéde, majd ig. jelentése, a collegium kormányzata, tanártestületének s a tanuló ifjúság névsorának kimutatása, kapcsolatban a megjutalmazottakkal. A beirt tanulók száma volt 155, kik közül 69 részesült 488 frt 95 kr értéket képviselő jutalomban. Tandij az első félévben 78-nak, a másodikban 69-nek engedtetett el. Összesen 1528 frt 86 kr segélyben részesült az ifjúság. A 155 tanuló közül 24-en jeles, 33-an jó, 42-en elégséges, 41-en egy vagy több tantárgyból elégtelen bizonyítványt nyertek. Az intézet évi bevétele 13.992 frtot tesz, kiadása ugyanannyit. A kegy- és családi alapítványok összege 10.985 frt 93 kr. A könyvtár áll jelenben 5501 műben 9285 kötetből és 110 füzetből. Ez évi gyarapodás 20 műben 31 kötet és 26 füzet. A tanári könyvtár 345 művet 458 darabban tartalmaz. Az ifjúsági könyvtár 528 műben 612 drbból áll. Tandij: egészben 7 frt, félben 4 frt; az egészen tandijmentesek csak 1 frtot fizetnek közöltség czimén. Legérdekesebb a collegiumi bennlakás és együtt étkezésre vonatkozó rész, melyből közöljük, hogy egy nővendék egész évi ellátása fejében 80 frtot készpénzben vagy megjelölt termény-mennyiséget fizet, sőt egy ilyen kosztadónál 36 frt és félhecto buzáért is teljes kosztot kap-hatni.

— **Lapunk kiadóhivatalában** kapható: „Földadókivetési kules a tiszta jövedelemnek 25 5/6 %-a szerint.“ Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

RÖVID HIREK.

Kossuth Lajos nagy hazánkfíat névnapja alkalmából, aug. 25-én, egy ezüst tintatartóval fogja meglepni a hódmezővásárhelyi IV. olvasó-kör. — **A temesvári államjóságek igazgatóságát** feloszlatják s az iratokat a szegedi igazgatósághoz teszik át, hol a délmagyarországi összes államjóságek főigazgatóságát szervezni fogják. — **Brassó előtt** e hó 2-án a Budapest felől jövő gyorsvonatot csaknem baleset érte. Egy téhen neki rohant a mozdonynak, a mely azonban elgázolta. — **Vise-grádon** e hó 5-én Roth V. bányatulajdonos 22 éves neje s ennek unokahuga, ki már menyasszony volt, a Dunában fürdővén, az ár magával sodorta s mindketten a hullámok közt lelték halálukat. — **Gower** léghajós Cherbourg-

ban jul. 18-án kísérlettel véget fűszállt s azóta nem látták sehol. Attól tartanak, hogy a léghajó a tengerbe zuhant s hajósa a vízbe fűlt. — **Acsa** fehérmegei község ügyeit zilált állapotban hagyta el a nem rég elhunyt jegyző. Az árvák pénzéből mintegy 3000 frt hiányzik. — **Trefort** miniszter néhány napra Berlinbe megy, honnan Hollandiába utazik és meglátogatja az antwerpeni kiállítást s esetleg később Párist is. — **Stockholmban** aug. 1-én ünnepélyesen űlte meg alapításának 150-ik évfordulóját a szabad művészetek akadémiája. Az ünnepélyen a király is jelen volt. — **Belgrádból** távirják, hogy Bersics helységben pénteken meggyilkolva találták Jakoljevitz Veljko tekintélyes képviselőt. A gyilkosságot rablók követték el. — **Szemere** borsodmegyei községben K. J. gyűjtőgatót, ki éveken át rettegésben tartotta a falut, a lakosság botokkal agyonverte. A tetteseket ki-nyomozni nem sikerűlt. — **Körösfű-hűvelybe** dugott dynamitot dobtak be az ablakon egy izraelita lakásába Rusz-Polyána községben. A robbanás oly nagy volt, hogy az egész utcában fölriadt a néps csak a véletlen műve, hogy az izraelita család kisebb sérűlésekkel megmenekűhetett. — **Keszthelyen** egy vizsgálat alatt álló egyén a vizsgáló bíró t a tárgyalási teremben főbe akarta lőni, de a pisztoly csűtörtéköt mondott. — **A Deák-szobor** összes mintái néhány nap mulva teljesen elkészűlnek s öntés alá lesznek bocsáthatók. — **Kinésma** 4000 lakossal bíró gyűrváros a Volga partján teljesen leégett. — **Egy japán** orvostudor, Kijonori Kaschimura, a tokiói egyetem tanára, idűzik fővárosunkban az orsz. kiállítás és közegészségűgyi intézményeink tanulmányozása czéljából. — **Tabon** e hó 5-én nagy felhűszakadás volt, mely jelentékeny károkat okozott. — **Irországhon** egy agrariusokból álló fegyveres és álarozos csapat egy bérli házába rohant s több izben rálűttek. — **Három gyermeket** szűlt Budapesten egy házmeztérnű egy napon. Mindhárom ép, egészséges. Az apa fűlkerte a királyt a kereszt-apaság elfogadására. — **Savanyu Jűzsi** bandájának fűnökét, a hírhedt Magyarosi Imrét, hat havi nyomozás után elfogták. — **Haas István**, segűdszolgabíró Gödűllűn, általános kedvelt és tisztelt fiatal ember, derűk tisztviselő, megűrűlt. — **Nagy-Szebenben** a városligetben e hó 5-én egy mészáros két-űvű fegyverrel szűven lűtte magát. — **Veszprűmben** egyik közűlebbi éjjel nagy éghűboru dűhűngűtt. A villám több helyen lecsapott s két házát elhamvasztott. — **Milán** király rendeletet bocsáttott ki, melylyel a rablűk garázdálkodása miatt több kerűletben a rűgtűn-ítűlű bíraskodást lűptűi életbe. — **Országos nyomdász-kongressus** lesz Budapesten szept. 7., 8. és 9-én segűlyegűletűk megal-

pitása végett. Eddig 200 nyomdász jelentkezett a kongressusra, kik egyűttal a kiállítás nyomdai részét is tanulmányozni fogják. **Az 1889-ki párisi viláskiállításban**, mint a Figaro írja, Ausztria-Magyarország és Németország nem fognak részt venni, mert az a forradalom dűcsűtűse. — **Spanyolországban** a legűjabb tudűsítás szerint 24 óra alatt 1700 ember halt el kolerában.

A „Rudolf“ kűrház gondnokának jűlius-havi jelentűse.

A magyar szent korona országai vűrűs kereszt egűletének központi szűvűlyes segűlyezűse folytán fennállű „Rudolf“ kűrházra vonatkozó jűlius-havi gondnoki jelentűsemet a következőkben van szerencsűm elűterjeszteni:

Julius hó vűgűvel Balű Lászlű számvevű ur által lezárattak a kezelűsi könyvek, melyekbűl a következő eredműny tűnt ki:

Julius hűban a kűrház részűre Bukarestben lakű Benke Jűzsefnű szűl. Szabű Rűza urasszony gyűjűtűt 70 frankot, mely itteni pénzűrtűk szerint 30 frt 45 kr-ra bevűltatott.

Julius hűban ápolatott 19 beteg; felgyűgyulva elbocsáttatott 12; maradt a hó vűgűvel 7.

Ápolási nap volt 238, à 50 kr = 119 frt — kr. Ebbűl ingyen ápolatott 31, à 50 kr = 15 frt 50 kr.

Maradt tehát 103 frt 50 kr.

Bevűtelek a pénzűtári naplű szerűnt:

Ápolási díjbűl befűlyt	15 frt — kr.
Takarűkpénztárbűl fűlvűtetűt	100 frt — kr.
Szabű Eleknű egy ágyfűlsze- relűse	10 frt — kr.
Alcsernátoni veres ker. egűly	21 frt 34 kr.
A budapesti központű veres kereszt egűlyűtűl	300 frt — kr.
Benke Jűzsefnű gyűjűtűse Bu- kerestbűl	30 frt 45 kr.
Összesen	476 frt 79 kr.

Kiadások:

M. havi pénzűtárihiány kifűzetve	12 frt 29 kr.
Ápolűnűknek kávé-, czukor- és bűrpénz	6 frt 64 kr.
8 kilű czementűrt	1 frt 28 kr.
Szabű Sáműelnűk, számlájára	14 frt 80 kr.
Nyomtatványokűrt	2 frt — kr.
Konyhai szűksűgletekűre	10 frt — kr.
Postadíj kűrházi könyvűrt	— frt 28 kr.
Sárkány Gyűlűnűnűk fizetűse	14 frt 50 kr.
Mikűnya Jűzsefnűnűk	12 frt 41 kr.
Szolga és szolgaűlű havi bűre	10 frt — kr.
Fűszer-czikkekűrt	12 frt 10 kr.
Tejűrt	12 frt — kr.
Hűs árába	33 frt 40 kr.
Összesen	142 frt 11 kr.

Levűnva ezen összeget a fennűrt 476 frt 79 krbűl, marad pénzűtárkűszlet 334 frt 68 kr.

Az elűfordult betegsűgegek nemeirűl az orvosi jelentűs fog szűlani.

Tisztelt válaszműny! Valamint az elűzű hónapokban, egyű most is örűmmel jelentűtem, hogy kűrházunkban a legnagyobb rend, tisztaság és pontosság uralkodik. A betegűk kitűnű ápolásban részesűlnek; jele ennek az is, hogy e hűban 12 beteg felgyűgyult és kibocsáttatott.

Mely jelentűsemet után maradtam a tisztelt válaszműnyunk

alázatos szolgaűja
Szűcs Jűzsef.

Felelűs szerkesztűk:
Ifj. Dobay János. Sprenoz Gyűgy.
Kiadű tulajdonos:
Szabű Albert.

Sz. 2760—1885.
tkkvi.

Árverűsi hirdetműnyi kivonat.

A gyűrgű-szt-miklűsi kir. járásbűrűsá, mint telekkűnyvi hatűság, kűzhűrrű teszi, hogy grűf Lázár Miklűs kolozsvári lakos vűgrehajtűtűnűk bűkás-domuki Moldován Gávriűl alui Pável és neje vűgrehajtűst szenvedű elleni 31 frt 4 kr tűkekűvetelűs és járűlűkai írűntű vűgrehajtűsi ügyűben a csűkszeredai kir. törvűnyűszűk terűletűn lűvű, a gyűrgű-szentmiklűsi 1695. sz. tűjűvűben I—4. rendszám alatt foglalt ingatlanra az árverűst 550 frtban ezennel megállapított kikiáltűsi árban elrendelűte, és hogy a fennebb megjelűlt ingatlan az 1885. évi szeptember hó 15-ik napján dűfelűtűtű 11 órakor Bűkás közsűg hazánál megtartandű nyűlvűnos árverűsen a megállapított kikiáltűsi ár on alűl is eladatni fog.

Árverűzni szűndűkűzűk tartoznak az ingatlan becsűrűának 10%o. vagy készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal szűmitűtűt és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazsűgtűgyminiszteri rendelűt 8. §-ában kijelűlt óvadűkkűpes értűkűpapirban a kikűldűtűt kezűhez letenni.

Felperűs. bánatpénz nélkül árverűzhet.

Kelt Gyűrgű-Szent-Miklűson, 1885. évi jűnius hó 30-ik napján.

A kir. járásbűrűsá, mint telekkűnyvi hatűságtűl.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

M e n e t r e n d

Érvűnyes 1885. jűnius hó 1-tűl.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvűnyes 1885. jűnius hó 1-tűl.

Állomások		303. szeműlyv.	301. gyorsvon.	321. omnibusv.	Állomások		303. szeműlyv.	301. gyorsvon.	321. omnibusv.
			Este.	Délután					
Predeal (vendűglű)	(érk.)		9.45	12.50	Kis-Kapus (vendűglű, elágazás Nagy-Sze- ben felű)	(érk.)	12.12	2.36	10.02
	(ind.)		9.47	1.09		(ind.)	12.37	2.41	319. omn.-v. 6.00
Brassű	(érk.)	Reggel	10.44	2.27	Tűvis (vendűglű, elágazás Arad felű)	(érk.)	2.11	3.40	7.43
	(ind.)		6.22	2.55		(ind.)	2.31	3.45	8.00
Botfalu	"		6.45	3.19	Nagy-Enyed	"	2.54	4.01	8.29
Fűldvár	"		7.01	3.38	Kocsárd (vendűglű, elágazás Maros-Vá- sárhely felű)	(érk.)	3.35	4.24	9.12
Mogyorűs	"		7.19	3.57		(ind.)	3.36	4.29	9.32
Apáca	"		7.33	4.17	Gyűres (elágazás Torda felű)	(érk.)	4.09	4.49	10.23
Kűpecz	"		7.54	4.36		(ind.)	4.11	4.50	10.32
Agostonfalva	"		8.01	4.47	Kolozsvár (vendűglű)	(érk.)	5.56	5.58	12.59
Alsű-Rákos	"		8.19	5.08		(ind.)	6.08	6.08	—
Homorűd	"		8.45	5.42	Nagy-Várad (vendűglű)	(érk.)	10.37	9.13	311. omn.-v. 10.37
Kacza	"		9.01	6.02		(ind.)	10.51	9.18	10.37
Bene	"		9.22	6.33	Budapest	(érk.)	6.00	2.10	10.05
Erked	"		9.43	7.01					
Hűjasfalva	"		10.10	7.37					
	(érk.)		10.29	8.01					
Segesvár (vendűglű)	(ind.)		10.39	8.21					
	(ind.)		11.54	9.43					
Medgyes									

Brassűbűl Bukarest felű indul minden nap reggel fél 6 órakor a gyorsvonat és dűlután 1 óra 50 perczkor az omnibusvonat.

Nyom Szabű Albertnűl Kűzdi-Vásárhelyűt.